

3. Tema Ölçme ve Değerlendirme

Yandaki karekodda *Karanfilsiz* adlı hikâye yer almaktadır. Bu hikâyeyi dinleyiniz/izleyiniz. Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

Karanfilsiz

1-8. soruları dinlediğiniz/izlediğiniz metne göre cevaplayınız.

1. Hikâyedeki karakterlerin özellikleri nelerdir? Yazınız.

2. Hikâyedeki anakarakter hangi özelliğiyle dikkat çekmektedir? Yazınız.

3. Hikâyedeki yardımcı karakter hakkındaki düşünceleriniz nelerdir? Yazınız.

4. Hikâyedeki çatışmayı yazınız.

5. Hikâyede karakterlerin özellikleri metnin çatışma unsurlarını nasıl şekillendirmiştir? Gerekçeleriyle yazınız.

6. Hikâyenin konusu, hikâyenin yer ve zaman özelliklerini nasıl etkilemiştir? Yazınız.

7. Hikâyenin ana düşüncesini yazınız.

8. Dinlediğiniz/izlediğiniz hikâyenin çözüm bölümü okuyucuya bırakılmıştır. Siz olsanız bu hikâyenin çözüm bölümünü nasıl kurgulardınız? Yazınız.

9 ve 10. soruları aşağıdaki bilgilere göre cevaplayınız.

Ali, Betül, Ceyda ve Demir adlı öğrenciler aşağıda verilen hikâye bölümlerini okumuştur.

Hikâye Bölümleri

“Ne yapmalıydı şimdi? “Şoför efendi, iki buçuğun üstünü unuttunuz!” dese, şoför belki de, Ne biliyorsun unuttuğumu?” diye bozabilirdi. Bozmasa bile, dolmuş yolcuları şöyle bir bakarlar içlerinden, “Amma da para canlısı ha!” gibilerden geçirebilirlerdi. Başkalarının onun hakkında böyle düşüncelerini istememekle beraber, bu türlü düşündüklerini belirtircesine yan yan bakmalarından nefret eder, cinleri tepesine toplanırdı.”

Orhan Kemal
İki Buçuk

“Başımı çevirdim. Ona baktım. Bunu yaparken romatizmalı kolumu kullanır gibiydim. Fakat içim birdenbire ferahladı. Sanki yıllardır aradığım bir arkadaşımı bulmuştum. Isık çalmak istiyordum. Perdeleri indirdim; güneş onu rahatsız edecekti. Benimkilere benzeyen sert ve siyah sakallı yüzünü hafifçe öperek dışarı çıktım.”

Tarık Buğra
Oğlumuz

“Sıcak bir mayıs günüydü. Küçük bahçeyi gölge içinde bırakan kocaman tek dut ağacının altında eski, temiz bir hasırın üstüne serdiği kırmızı şiltesinde Şefika Molla oturmuş, sarı iskelet eliyle, nazlı kedisi Mercan’ı okşuyordu. Önündeki saç mangalda bakır bir cezve kaynıyor, sağ tarafında kahve takımları duruyordu.”

Ömer Seyfettin
Türbe

“Yıllardır bu tozlu, örümcekli karanlığa çıkmamıştı. Işığı gören bazı böcekler kaçıştılar. Korktu; fakat yararlı olacağını düşünmek kuvvetlendirdi onu. Belki de hiçbir şey söylemeden başarmalıyım bu işi.”

Oğuz Atay
Unutulan

9. Öğrencilerin okudukları hikâyelere ilişkin bazı bilgiler şu şekildedir:

- Demir’in okuduğu hikâye bölümünde anlatıcı, yaşanan her olayı bilen ve görendir.
- Betül’ün okuduğu hikâye bölümünün anlatıcısı ile kahramanı, aynı kişidir.
- Ali’nin okuduğu hikâye bölümünün zaman ve mekân unsurları belirgindir.
- Ceyda’nın okuduğu hikâye bölümünün zaman ve mekân unsurları belirsizdir.

Öğrenciler	Okuduğu Hikâye Bölümü	Bakış Açısı	Anlatıcı	Zaman	Mekân
Ali					
Betül					
Ceyda					
Demir					

Öğrencilerin okuduğu hikâyelere karar vererek aşağıdaki tabloyu doldurunuz.

10. Demir’in okuduğu hikâye parçasına kişiler arası çatışma ekleyerek hikâye bölümünü yeniden yazınız.

11-15. soruları aşağıdaki şiire göre cevaplayınız.

NERDESİN

Geceleyin bir ses böler uykumu,
İçim ürpermeyle dolar: - Nerdesin?
Arıyorum yıllar var ki, ben onu,
Aşıkıyım beni çağıran bu sesin.

Gün olur sürüyüp beni derbeder,
Bu ses rüzgarlara karışır gider.
Gün olur peşimden yürür beraber,
Ansızın haykırır bana: - Nerdesin?

Ahmet Kutsi Tecer

11. Şiirin temasını yazınız.

12. Şiirin birinci dördlüğünden hareketle şairin ruh hâliyle ilgili hangi çıkarımlarda bulunabilirsiniz? Düşüncelerinizi gerekçelendirerek yazınız.

13. Şairin okuduğunuz şiirde nerdesin kelimesini tekrar etmesi şiirin anlamına nasıl bir katkı sağlamıştır? Yazınız.

14. Şiirin yapı ve ahenk unsurlarını belirleyerek yazınız.

- Nazım birimi:
- Ölçü:
- Redif:
- Kafiye türü:
- Kafiye düzeni:

15. Siz de tema, yapı ve ahenk unsurlarını koruyarak şiire üçüncü bir dördlük yazınız.

16-19. soruları aşağıdaki metinlere göre cevaplayınız.

ÜVERCİKA

Senin bir havan var beni asıl saran o
Onunla daha bir değere biniyor soluk almak
Sabahları acıktığı için haklı
Gününü kazanıp kurtardı diye güzel
Birçok çiçek adları gibi güzel
En tanınmış kırmızılarla açan
Bütün kara parçalarında
Afrika dahil

Cemal Süreya

16. Bu şiiri inceleyen bir eleştirmen, şiirle ilgili şunları söylemiştir: “Şair, bu şiirle basit gündelik olayları kullandığı imge ve çağrışımlarla etkileyici bir şiir diline dönüştürmeyi başarmıştır. Okurun duygusal katılımını sağlamıştır.” Sizce bu eleştirmen, görüşünü desteklemek için metindeki hangi ifadelerden yararlanmıştır? Yazınız.

İSKENDERİYE'DEN

“İstanbul'dan hareketimizin dördüncü günü, 'El-Kahire' vapurunun güvertesine çıktığımız zaman Afrika kıyısına yaklaşmış idik. Aslında varmış olduğumuz kıta, benim için tamamen bilinmiyor değildi. Ben oraya Hristof Kolomb'un Amerika'ya gittiği gibi gitmiyordum. Orayla ilgili seyahâtnameleri okumuş, fotoğraflar görmüş, hikâyeler işitmişim. Bu bilgiler, bu duyduklarım ve gördüklerim, bana orası hakkında bir fikir vermişti. Bununla birlikte haber kendi gözlerinizle görmeniz gibi olmaz bir kere orayı gözlerimle görmek istiyordum.

Otuz saatten beri kucağında sarsan deniz, yatışmış. Bir buçuk günden beri kamaralarında acı çeken yolculara artık izin vermişti. Güverte acı ile saatler geçirmiş yüzlerle dolu idi. Herkes sabırsızca, özlemle kıyıya gözünü dikmişti. Sıcak bir güney rüzgârı kıyıyı okşayarak geliyor, güvertedeki bütün yorgun başları tarıyordu. Ufukta altın rengi bir ışık içinde yuvarlak bir kor gibi güneş doğuyordu. İşte sabah; Afrika'nın saf bir bahar sabahı.”

Cenab Şahâbeddin
Hac Yolunda

17. Cenab Şahabeddin'in bu yazıyı yazma amacı nedir? Söyleyiniz.
18. Gezi yazılarında yazar, sadece gezip gördüğü yerleri anlatmaz; aynı zamanda kendi deneyimlerinden de söz eder. Okuduğunuz metin bu görüşü desteklemekte midir? Cevabınızı gerekçeleriyle yazınız.

19. Üvercinka adlı şiirin şairi ve İskenderiye'den adlı metnin yazarı Afrika kıtasına ilişkin aktarmak istediklerini neden farklı edebî türler seçerek yazmışlardır? Cevabınızı gerekçeleriyle yazınız.

Anlamın Yapı Taşları temasında öğrendiklerinize yönelik daha farklı etkinlik ve sorular için aşağıdaki karekodları kullanınız.

Farklılaştırma karekodu

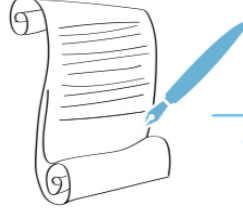
3. Temaya ait ek sorular

Öğrenme Günlüğü

Anlamın Yapı Taşları temasında öğrendiklerinizi yansıtacak bir öğrenme günlüğü yazınız. Öğrenme yolculuğundaki deneyim ve öğrenmeleriniz ile bu süreçte yaşadığınız önemli anları bu alana not ediniz.

Bu temada öğrendiğiniz en ilginç bilgi neydi?

Hangi konu hakkında daha fazla bilgi edinmek isterdiniz?

Bu temada öğrendiğiniz hangi bilgileri günlük hayatınızda kullanabilirsiniz?

Anlamın Yapı Taşları temasına başlarken sahip olduğunuz duygu ve düşüncelerle tema sonundaki duygu ve düşünceleriniz arasında ne gibi değişiklikler oldu?